

Mahahaava

Urheiluhevoset viettävät usein suurimman osan ajastaan tallissa ja kärsivät sen seurauksena useasti tallihevosten yleisimmästä ongelmasta – mahahaavasta. Me ihmiset voimme helposti poiketa lähimpään apteekkiin hakemaan närästyslääkettä ja konsultoida lääkäriämme saadaksemme tarkemman diagnoosin ja hoito-ohjeet tähän tuskalliseen vatsakipuun. Hevoset voivat vain vällillisesti käyttäytymisellään näyttää meille tätä kroonista ja kestämatöntä kipua. Siksi ei olekaan yllättävää, että mahahaava voi usein olla syynä hevosen huonoon suorituskykyyn.

Kaikilla lajeilla mahahaava on eroosio tai mahalaukun pintakerroksen vaurioituminen yhdestä tai useammasta kohdasta. Mahahaava on hyvin yleinen hevosilla. Eri tutkimuksissa 70 % - 100 % tutkituista hevosista on tähystyksellä todettu mahahaava. Tämä ei tarkoita sitä, että kaikilla näillä oli kliinisiä oireita mahahaavasta. Toisin kuin ihmisillä, joilla mahahaava kehittyy bakteeritulehduksen seurauksena, hevosilla ei ole todettu tulehduksellista aiheuttajaa. Hevosilla on toistaiseksi tunnistettu vain muutama yksittäinen syy mahahaavan kehittymiseen. Useimmat ammattilaiset ovat sitä mieltä, että varsoilla stressi voi aiheuttaa mahahaavan ja aikuisilla hevosilla puolestaan harvat karkearehun syöttökerrat, paljon hiilihydraatteja sisältävät väkirehut ja/tai raskas valmennus.

Toisin kuin ihmisillä, hevosilla erittyy syömisestä riippumatta jatkuvasti mahahappoja. Luonnontilassa hevonen söi melkein jatkuvasti laihahkoa, paljon kuituja sisältävää karkearehua. Tähän elämäntyyliin mahahappojen jatkuva erityys sopii täydellisesti. Kun hevoselle syötetään harvoin tai epäsäännöllisesti suuria määriä nopeasti sulavaa rehua, sen mahalaukku tyhjentyy nopeasti ja jää sitten toimettomaksi. Hevosella on useita suojautumiskeinoja mahahappojen haitallisia vaikutuksia vastaan, mutta sen mahalaukun ollessa tyhjä, sen elimistö ei aina pysty suoriutumaan tästä tehtävästä. Myös tietyt lääkkeet voivat aiheuttaa hevosille mahahaavan. Vakavissa tapauksissa mahalaukun eroosiokohdat alkavat vuotaa verta. Ve-

renhukan seurauksena hevosesta voi tulla aneeminen ja se voi kärsiä valkuaisen puutoksesta.

Mahahaavan ennaltaehkäisy

- Mahahaava on harvinainen hevosilla, jotka oleskelevat paljon ulkona ja joilla on aina vapaasti saatavilla karkearehua tai laidunta.
- Mahahaava on harvinainen hevosilla, joita ei valmenneta.
- Arvellaan, että hevosen luonnollista elintapaa mahdollisimman tarkoin jäljittelevä hevosenpito on paras suoja mahahaavaa vastaan. Tämä tarkoittaa mm. useita pieniä rehuannoksia, karkearehuvoittoista ruokintaa ja paljon ulkona oleskelua.

Hevosen mahahaava.